

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΚΑΙ ΚΟΡΩΝΑΪΟΣ

«Ἡ Θεία Λειτουργία, δηλαδή τὸ Μυστήριον τῆς Θείας Εὐχαριστίας, ἀλλὰ καὶ ὁποιοδήποτε Μυστήριον τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας, ποὺ τελοῦνται μὲ τὴ συνάθροιση τῶν πιστῶν ἐπὶ τὸ αὐτό... δὲν μποροῦν νὰ ὑποβιβαστοῦν καὶ νὰ θεωρηθοῦν ὡς ἀπλὲς συναθροίσεις ἀνθρώπων»!...¹ Μητροπολίτης Μόρφου Νεόφυτος.

Ὅπως λέει γιὰ τὶς προφητείες ὁ ἀπόστολος **«πάσα προφητεία Γραφῆς ἰδίας ἐπιλύσεως οὐ γίνεται»** (2α Πέτ. 1:20), ἔτσι καὶ ὁ λόγος τῆς Ἐκκλησίας ποὺ μας καθοδηγεῖ στὴ σωτηρία δὲν μπορεῖ (ερμηνευόμενος ἀπὸ μόνος του) νὰ γίνῃ κατανοητὸς ἀπὸ τοὺς μὴ πιστοὺς, ὅπως δὲν μπορεῖ νὰ γίνῃ κατανοητὴ ἡ υπερφυσικὴ ἐπέμβαση τοῦ ζώντος Θεοῦ μέσα στὸν κόσμον. Γνωρίζομε, ἀπὸ τοὺς ἀγίους πατέρες, ὅτι **κάθε ἀρετὴ βρίσκεται ἀνάμεσα σὲ δύο κακίες**. Ἀριστερὰ εἶναι ἡ ἐλείψη καὶ δεξιὰ ἡ υπερβολὴ τῆς ἀρετῆς. Μέσα στὸ πλαίσιο αὐτὸ πρέπει νὰ γίνον κατανοητὰ τὰ παρακάτω. Διότι οὔτε ἐλλείψη πίστεως ἐπιτρέπεται, γιὰ νὰ μὴ ζημιωνόμαστε πχ ἀπὸ τὴν ἀποχὴ ἀπὸ τὴν θεία κοινωνία, οὔτε υπερβολὴ με περιπτώσεις συγκεντρώσεις, διότι ἔχει γραφῆ **«οὐκ ἐκπειράσεις Κύριον τὸν Θεόν σου»**. (βλ. Ματθ. 4:7).

+ + +

12-3-2020. **Δέηση ἐξέδωσε ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος γιὰ τὸν κορωνοϊό καὶ κάθε λοιμικὴ νόσο**. Τὴν εἶχε προαναγγεῖλει ἡ Διαρκὴς Ἱερά Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος γιὰ νὰ γίνῃ τὴν προσεχῆ Κυριακὴ 15 Μαρτίου, Β' Κυριακὴ τῶν Νηστειῶν. Ἡ δέηση θὰ ψαλεῖ σὲ ὅλους τοὺς ἱεροὺς ναοὺς πρὶν ἀπὸ τὴν Ἀπόλυση τῆς Θείας Λειτουργίας.

+ + +

11 Μαρ. 2020. **ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ ΤΟΥ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΥ ΓΙΑ ΤΟΝ ΚΟΡΩΝΟΪΟ.**

Ἡ Ἁγία καὶ Ἱερά Σύνοδος τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου συνήλθε ὑπὸ τὴν προεδρεία τῆς Α.Θ.Παναγιότητος τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου κ.κ. Βαρθολομαίου καὶ μελέτησε διεξοδικῶς, μεταξύ ἄλλων, τὰ δεδομένα τοῦ ἰοῦ Covid-19 (κορωνοϊοῦ), με αἴσθημα δε ποιμαντικῆς ευθύνης, ἐπισημαίνει τὰ εξῆς:

α) Παρὰ τὴ σοβαρότητα τῆς καταστάσεως συνιστάται σύνεση, υπομονὴ καὶ ἀποφυγὴ ἐκδηλώσεων πανικοῦ.

β) Ἡ Ἐκκλησία μας σεβόταν καὶ σέβεται τὴν ἰατρικὴ ἐπιστῆμη. Γι' αὐτὸ προτρέπει ὅλους τοὺς πιστοὺς νὰ ἐναρμονίζονται πρὸς τὶς υγειονομικὲς ὁδηγίες τόσο τοῦ Παγκοσμίου Ὄργανισμοῦ Ὑγείας ὅσο καὶ πρὸς τὶς σχετικὲς υποδείξεις καὶ νομοθετικὲς διατάξεις τῶν κατὰ τόπους Κρατῶν.

γ) Τὸ Οἰκουμενικὸ Πατριαρχεῖο ἐκφράζει εὐχαριστίες πρὸς ὅλους ὅσοι ἐργάζονται με αὐτοθυσίαν σὲ κάθε τομέα υγείας, ἰατρικὸ, νοσηλευτικὸ καὶ ἐρευνητικὸ, προκειμένου νὰ ἀντιμετωπισθεῖ καὶ νὰ θεραπευθεῖ ἡ νέα αὐτὴ πανδημία.

δ) Ἡ Μεγάλῃ του Χριστοῦ Ἐκκλησία, γνωρίζει ἐμπειρικῶς μέσα ἀπὸ τὴ δισχιλιετὴ πορεία τῆς, ὅτι **ἡ Θεία Κοινωνία εἶναι "ἀντίδοτον τοῦ μὴ ἀποθανεῖν" καὶ μένει στὴ μέχρι τώρα Ὁρθόδοξη διδασκαλία περὶ τῆς Θείας Μεταλήψεως**.

ε) Ἀυτονόητο θεωρεῖται, ὅτι ἡ πίστις στὸ Θεό, ὡς υπέρβαση καὶ ὄχι ὡς κατάρνηση τῆς ἀνθρώπινης λογικῆς, καθὼς καὶ ἡ προσευχὴ ἐνισχύουν τὸν πνευματικὸ ἀγῶνα τοῦ Χριστιανοῦ. Ὡς ἐκ τούτου, ἡ Μήτηρ Ἐκκλησία τῆς Κωνσταντινουπόλεως προτρέπει τὰ ἀνά τὸν κόσμον πνευματικὰ τῆς παιδιὰ νὰ ἐντείνουν τὶς προσευχὰς τοὺς ὥστε με τὴν ἐνίσχυση καὶ τὸν φωτισμὸ τοῦ Θεοῦ νὰ ξεπερασθεῖ καὶ αὐτὴ ἡ σύγχρονη δοκιμασία.

11 Μαρτίου 2020.

Ἐκ τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς τῆς Ἁγίας καὶ Ἱερᾶς Συνόδου.

<https://www.ekklisiaonline.gr/nea/to-ikoumeniko-patriarchio-gia-ton-koronoio/>

¹ Διαβάστε στὴ συνέχεια ἐκτενέστερη ἀναφορὰ τοῦ μητροπολίτου στὸ θέμα.

+ + +

ΔΙΑΡΚΗΣ ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ: Η Διαρκής Ιερά Σύνοδος κατά την σημερινή συνεδρίασή της και στο πλαίσιο της προχθεσινής αποφάσεώς της (9.3.2020) περί της λήψεως μέτρων για την αντιμετώπιση της επιδημίας του κορωνοϊού, αποφάσισε, τις δύο επόμενες εβδομάδες (11 έως και 29 Μαρτίου 2020):

Να ανασταλεί η λειτουργία των Κατηχητικών Σχολείων, των Σχολών Γονέων, των Σχολών Βυζαντινής Μουσικής, Αγιογραφίας, των Συνάξεων Νέων και Μελέτης Αγίας Γραφής και των άλλων συναφών δραστηριοτήτων, ως και να αναβληθούν οι διάφορες εκδηλώσεις, εκδρομές, αθλητικές δραστηριότητες που έχουν προγραμματισθεί κατά την περίοδο αυτή, ενώ προτρέπει τους νέους να μην παρευρίσκονται σε κλειστούς χώρους όπου συνωστίζονται πολλοί.

– Να ανασταλεί η λειτουργία όλων των εκκλησιαστικών ανοικτών δομών, των Βρεφονηπιακών και Παιδικών Σταθμών κ.ά., και να μην επιτρέπονται επισκέψεις σε όλες τις κλειστές εκκλησιαστικές δομές των ορφανοτροφείων, των μονάδων ΑΜΕΑ, των Γηροκομείων κ.ά., όπως και να εφαρμοσθούν άμεσα τα μέτρα που αφορούν σε αυτές τις δομές, όπως έχουν ανακοινωθεί από τους δημοσίους υπευθύνους φορείς.

– Οι Υπηρεσίες της Ιεράς Συνόδου, της Ιεράς Αρχιεπισκοπής Αθηνών και των Ιερών Μητροπόλεων να λειτουργήσουν για το κοινό, μόνο για μία ώρα ημερησίως κατά τις εργάσιμες ημέρες.

– Τα συσσίτια της Ιεράς Αρχιεπισκοπής Αθηνών και των Ιερών Μητροπόλεων να λειτουργήσουν υπό την μορφή της διανομής των πακέτων-γευμάτων και όχι της σίτισης εντός των σχετικών δομών.

– Να αναθέσει στην Συνοδική Επιτροπή Κοινωνικής Προνοίας και Ευποιΐας την σύνταξη καταλόγου οδηγίων των απαιτούμενων μέτρων για τα Φιλανθρωπικά Ιδρύματα της Εκκλησίας και την διά των Ιερών Μητροπόλεων αποστολή τους σε αυτά προς άμεση εφαρμογή.

Η ΔΙΣ προτρέπει τους Σεβασμιωτάτους Αρχιερείς όπως **οι τοπικές εορτές τελούνται λιτώς**, μόνον με την παρουσία του οικείου Αρχιερέως κατά την περίοδο αυτή.

Επίσης τάσσεται πλήρως με τις αποφάσεις των αρμοδίων υπευθύνων κρατικών φορέων σχετικά με την λήψη των αναγκαίων μέτρων για την προφύλαξη της δημόσιας υγείας.

Τέλος, η **ΔΙΣ επιβεβαιώνει την απόφασή της για την απρόσκοπτη συνέχιση της λειτουργίας των Ιερών Ναών και την τέλεση σε αυτούς των ιερών ακολουθιών.**

<https://www.ekklisiaonline.gr/nea/dis-koronoios-ola-ta-metra-pou-lamvani-tora-i-diarkis-iera-synodos/>

+ + +

ΤΟ «ΠΗΔΑΛΙΟΝ» ΓΙΑ ΤΗ ΘΕΙΑ ΜΕΤΑΛΗΨΗ «ΕΝ ΚΑΙΡΩ ΠΑΝΩΛΗΣ»

Του Παναγιώτη Αντ. Ανδριόπουλου.²

Το «Πηδάλιο» αποτελεί, ως γνωστόν, μια συλλογή κανόνων της Ορθόδοξης Εκκλησίας που εκπονήθηκε στα τέλη του 18ου αιώνα από τους λόγιους αγιορείτες μοναχούς Νικόδημο Αγιορείτη και Αγάπιο, σε δημώδη γλώσσα, και περιέχει παράθεση, ερμηνεία και «συμφωνία» των κανόνων των Αγίων Αποστόλων, των Οικουμενικών συνόδων, των τοπικών συνόδων και των Πατέρων της Εκκλησίας, με σκοπό, όπως εξαγγέλλεται στο προοίμιο του βιβλίου, να ωφεληθούν οι Χριστιανοί.

Στις εκτεταμένες υποσημειώσεις, οι δύο μοναχοί ασχολούνται με πολλά σύγχρονά τους θέματα και συνήθειες, που κάποιες φορές υπερβαίνουν το κείμενο του κανόνα. Το «Πηδάλιο» είναι ένα βιβλίο αναφοράς για την Εκκλησία, γέννημα της Τουρκοκρατίας. Αυτή η

² Από την ιστοσελίδα «Ιδιωτική Οδός»: https://panagiotisandriopoulos.blogspot.com/2020/03/blog-post_85.html

«σκοτεινή» περίοδος του Ελληνισμού, λόγω της σκλαβιάς, λησμονούμε πως μας έδωσε πολύ σημαντικά πονήματα, με τα οποία ασχολείται σήμερα ενδελεχώς η επιστημονική έρευνα. Το «Πηδάλιο» έχει επικριθεί από πολλούς, ακόμα και θεολόγους, ως ένα «συντηρητικό και σχολαστικό» βιβλίο, που διέπεται από αυστηρό και νομικίστικο πνεύμα, αλλά σίγουρα θα πρέπει να το δούμε ως καρπό της εποχής του, μια συγκεκριμένης εποχής που ήταν η Τουρκοκρατία.

Θυμήθηκα τώρα ότι το «Πηδάλιο» γιατί έχει ενδιαφέρουσες υποσημειώσεις σε σχέση με το θέμα των ημερών, δηλαδή την μετάδοση της Θείας Ευχαριστίας σε συνθήκες επιδημίας, βλ. κορωνοϊό, εν προκειμένω.

(1) Ὅθεν καὶ Ἱερεῖς καὶ Ἀρχιερεῖς πρέπει ἐν καιρῷ πανώλης νὰ μεταχειρίζωνται τρόπον εἰς τὸ νὰ μεταλαμβάνουν τοὺς ἀσθενοῦντας, ὅστις νὰ μὴ παραβαίῃ τὸν Κανόνα τοῦτον, οὐχὶ βάλλοντες μέσα εἰς σταφίδα τὸν ἅγιον Ἄρτον, ἀλλὰ εἰς τι ἀγγεῖον ἱερόν, καὶ ἐκείθεν νὰ τὸν λαμβάνουν, ἢ οἱ μόρται, ἢ οἱ ἀσθενεῖς, διὰ λαβίδος. Τὸ δὲ ἀγγεῖον σὺν τῇ λαβίδι νὰ βάνεται εἰς ξύδι, καὶ τὸ οξύδι νὰ ρίπτηται εἰς τὸ χωνευτήριον, ἢ μὲ ὅποιον ἄλλον τρόπον δυνηθῶσιν ἀσφαλέστερον καὶ κανονικόν.

(2) Οὐ μόνον δὲ χωριστὰ ἀπὸ τὰ σταφύλια πρέπει νὰ μεταδίεται ἡ ἅγια Κοινωνία, ἀλλὰ καὶ χωριστὰ ἀπὸ τὰς μερίδας. Διὰ τοῦτο καὶ Συμεὼν ὁ Θεσσαλονίκης (κεφ. 48^ο.) λέγει ὅτι οἱ ἱερεῖς πρέπει νὰ προσέχουν καλὰ, νὰ μὴ μεταλαμβάνουν

τοὺς χριστιανοὺς ἀπὸ τὰς μερίδας, ἀλλὰ ἀπὸ τὸ ἴδιον αὐτὸ σῶμα τοῦ Κυρίου. Ἐὰν δὲν ᾔται πολλοὶ οἱ μέλλοντες μεταλαβεῖν (καθὼς ἀκολουθεῖ μάλιστα κατὰ τὴν μεγάλην ἑ. κατὰ τὴν ἑορτὴν τῶν Χριστοῦ γενῶν, τῶν ἁγίων Ἀποστόλων, καὶ τῆς Θεοτόκου), ἄς μὴ βάλλουν τὰς μερίδας μέσα εἰς τὸ ἅγιον Ποτήριον, διὰ νὰ μὴ τύχη καὶ κάμουν λάθος, καὶ κοινωνήσουν τινὰ ἐξ αὐτῶν, ἀλλὰ ἄς τὰς ἀφίνουν εἰς τὸ ἅγιον Δισκάριον, καὶ ἀφ' οὗ κοινωνήσουν τοὺς χριστιανοὺς, τότε ἄς τὰς βάλλουν, καὶ ἄς τελειοῦσι τὰ ἅγια, καθὼς τοιοιτοτρόπως συνηθίζουσι νὰ κάμουν καὶ εἰς τὰ Μοναστήρια τοῦ ἁγίου Ὁρους. Διότι ἂν καὶ αἱ Μερίδες ἠνώθησαν μὲ τὸ αἷμα τοῦ Κυρίου καὶ σῶμα, ἀλλ' ὅμως δὲν ἔπιναν καὶ σῶμα τοῦ Κυρίου αὐτόχρομα.

ΠΗΔΑΛΙΟΝ

26

Σε μια ερμηνευτική υποσημείωση, λοιπόν, πάνω στον ΚΗ' κανόνα της Στ' Οικουμενικής Συνόδου, διαβάζουμε στο «Πηδάλιο» αυτολεξεί τα κάτωθι:

«Ὅθεν καὶ Ἱερεῖς καὶ Ἀρχιερεῖς πρέπει ἐν καιρῷ πανώλης νὰ μεταχειρίζωνται τρόπον εἰς τὸ νὰ μεταλαμβάνουν τοὺς ἀσθενοῦντας, ὅστις νὰ μὴ παραβαίῃ τὸν Κανόνα τοῦτον, οὐχὶ βάλλοντες μέσα εἰς σταφίδα τὸν ἅγιον Ἄρτον, ἀλλὰ εἰς τι ἀγγεῖον ἱερόν, καὶ ἐκείθεν νὰ τὸν λαμβάνουν, ἢ οἱ μόρται (ἀνθρωποὶ που ἔχουν ανοσία στὴν πανούκλα καὶ προσφέρουν τὶς υπηρεσίες τους στὴν κοινότητα θάβοντας τοὺς νεκροὺς καὶ περιθάλλοντας τοὺς ἀσθενεῖς), ἢ οἱ ἀσθενεῖς, διὰ λαβίδος. Το δε ἀγγεῖον σὺν τῇ λαβίδι νὰ βάνεται εἰς ξύδι, καὶ τὸ οξύδι νὰ ρίπτηται εἰς τὸ χωνευτήριον, ἢ μὲ ὅποιον ἄλλον τρόπον δυνηθῶσιν ἀσφαλέστερον καὶ κανονικόν».

ΚΑΝΩΝ ΚΗ'.

Ἐπειδὴ ἐν διαφόροις Ἐκκλησίαις μεμαθήκαμεν, σταφυλῆς ἐν τῷ θυσιαστηρίῳ προσφεραμένης, κατὰ τι κρατήσαν ἔθος, τοὺς λειτουργοὺς ταύτην τῇ ἀναμάκτω τῆς προσφορᾶς θυσία συνάπτοντας, οὕτως ἅμα τῷ λαῷ διανέμειν ἀμφοτέρα, συνειδόμεν, ὥστε μηκέτι τοῦτο τινὰ τῶν ἱερωμένων ποιῆν, ἀλλ' εἰς ζωοποίησιν, καὶ ἁμαρτιῶν ἄφεισιν τῷ λαῷ τῆς προσφορᾶς μόνης μεταδιδόναι, ὡς ἀπαρχὴν δὲ τὴν τῆς σταφυλῆς λογιζομένους προσένεξιν, εἰδικῶς τοὺς ἱερεῖς εὐλογοῦντας ταῖς αἰτοῦσιν ταύτης μεταδιδόναι, πρὸς τὴν τοῦ δοτῆρος τῶν καρπῶν εὐχαριστίαν, δι' ἧν τὰ σώματα ἡμῶν, κατὰ τὸν θεῖον ὅρον αὖξει τε καὶ ἐκτρέφεται. Εἴ τις οὖν Κληρικὸς παρὰ τὰ διατεταγμένα ποιήσῃ, καθαιρείσθω.

Ἀποστ. γ'. δ'. τῆς σ'. λβ'. νζ'. 48^ο. τῆς Καρθαγ. μ'.

Ἑρμηνεία.

Ἐπειδὴ εἰς μερικοὺς τόπους, κατὰ τινὰ συνήθειαν, ἐπρόσφεραν μερικοὶ ἐπάνω εἰς τὴν ἅγιαν τράπεζαν σταφύλια, τὰ ὅποια ἐνόνοντες οἱ ἱερεῖς μὲ τὰ ἀρχοντα μυστήρια, ἐμετάδιδαν καὶ τὰ δύο ὁμοῦ εἰς τὸν λαόν, διὰ τοῦτο προστάζει ὁ παρὼν Κανὼν, ἀπὸ τοῦ νῦν καὶ εἰς τὸ ἐξῆς νὰ μὴ κάμνη τοῦτο κἀνένας ἱερεὺς, (1) ἀλλὰ τὴν μὲν ἅγιαν Κοινωνίαν νὰ μεταδίδη μοναχῆν εἰς τοὺς ἀξίους, διὰ ζωοποίησιν, καὶ ἄφεισιν τῶν ἁμαρτιῶν τους, (2) τὰ δὲ σταφύλια, ὡς πρωτοφανήσιμα νὰ εὐλογῇ μὲ εὐχὴν ξεχωριστὴν, καὶ νὰ τὰ μεταδίδη μέσα εἰς τὸν λαόν, πρὸς εὐχαριστίαν τοῦ Θεοῦ, ὁποῦ δίδει τοὺς τοιούτους καρποὺς, διὰ μέσου τῶν ὁποίων τρέφονται καὶ αὐξάνουν τὰ σώματά μας. Ὅποιος δὲ κάμνη ἔξω ἀπὸ τὸν Κανόνα τοῦτον, ἄς καθαιρεται. Ἀνάγνωθι καὶ τὸν γ'. Ἀποστολικόν.

Με ἄλλα λόγια οἱ ἀσθενεῖς ἀπὸ πανώλη δὲν κοινωνοῦν ἀπὸ τὸ κοινὸ ἅγιο ποτήριον, ἀλλὰ σε ξέχωρο σκεῦος, στὸ ὁποῖο δὲν γίνεται κατάλυση ἀπὸ τὸν ἱερέα καὶ απλῶς πλένεται με ξύδι. Ἄραγε γιατί αὐτὴ ἡ πρακτικὴ; Δὲν εἶναι προληπτικὴ καὶ αποτρεπτικὴ; Στὸ πνεῦμα, λοιπόν, τῆς

οικονομίας θα μπορούσε η Εκκλησία να βρει ένα τρόπο για να κατευνάσει τον λογισμό των πολλών, που την θεωρούν άκαμπτη και απροσάρμοστη στις σύγχρονες συνθήκες και απαιτήσεις.

Στην λογική της προσαρμογής και της ευελιξίας κινείται η πρόσφατη εγκύκλιος του Αρχιεπισκόπου Αμερικής Ελπιδοφόρου, με αφορμή την εμφάνιση της πανδημίας Covid-19. Η ακαμψία και η ευκαιρία για «ομολογία πίστεως» είναι ανωφελείς και μάταιοι στην παρούσα συγκυρία.³

<https://cognoscoteam.gr/τι-έγραφε-ο-νικόδημος-αγιορείτης-για-τ/>

Ο Μητροπολίτης Μόρφου για εκκλησιαστικές ακολουθίες και κορωνοϊό.

Τετάρτη, 11 Μαρτίου 2020.

Με άφορμή την υπέρμετρη άνησυχία, που έχει εκδηλωθεί τις μέρες αυτές και το συναφές κλίμα, ένεκα της επίσημανσης κρουσμάτων της μεταδοτικής ασθένειας του λεγομένου κορωνοϊού και στην Κύπρο μας, θα επιθυμούσαμε να μεταφέρουμε στο χριστεπώνυμο πλήρωμα της καθ' ήμας Ίερᾶς Μητροπόλεως Μόρφου τὰ ἐξῆς.

Καταρχήν, ὅπως ἀναφέρουμε καὶ σὲ πρόσφατη Ἐγκυκλιό μας, «ένεκα τῆς πλήθυνσης τῶν ἁμαρτιῶν μας καὶ τῆς συνεπαγομένης αὔξησης τῆς πειρασμικῆς ἐνέργειας στὸν κόσμο, ἔχουν συναυξηθεῖ καὶ οἱ ποικίλες ἀσθένειες, ἀσφαλῶς κατὰ παραχώρηση Θεοῦ, ποὺ ἐπιτρέπει τὶς ὅποιες δοκιμασίες γιὰ νὰ μᾶς ὀδηγήσει σὲ μετάνοια καὶ ἐπιστροφή στὸ θέλημά Του... Ἀλλὰ ἡ Ἐκκλησία μας μᾶς δίνει πολλὰ ὄπλα πνευματικά, γιὰ νὰ ἀμυνθοῦμε ἐνώπιον καὶ τῆς ἀσθένειας αὐτῆς, ἀλλὰ καὶ κάθε δοκιμασίας, καὶ νὰ ἐξιλεώσουμε τὴν ἀγαθότητά Του. Πρώτιστο ὄπλο ἢ εἰλικρινῆς μας μετάνοια καὶ Ἐξομολόγηση, καὶ ἡ διόρθωση τῆς ἁμαρτωλῆς μας ζωῆς. Καὶ μαζί, ἡ θερμὴ προσευχὴ γιὰ ὅλο τὸν κόσμο, γιὰ τὸν παναθρώπινο πόνο, ἢ ἐλεημοσύνη, ἢ συγχωρητικότητα τῶν ἄλλων, ἢ ἀγάπη, ἢ ἐνάρετη ζωὴ, ἢ ἐνσυνείδητη μετοχὴ στὴν Θεία Κοινωνία...».

Ἡ Θεία Λειτουργία, δηλαδὴ τὸ Μυστήριό τῆς Θείας Εὐχαριστίας, ἀλλὰ καὶ ὅποιοδήποτε Μυστήριό τῆς Ὁρθόδοξου Ἐκκλησίας, ποὺ τελοῦνται μὲ τὴ συνάθροιση τῶν πιστῶν ἐπὶ τὸ αὐτό, μέσα στὸ πλαίσιο τῆς λατρείας τοῦ μόνου Ἀληθινοῦ Τριαδικοῦ Θεοῦ, ἀκολουθώντας τὴν θεοπαράδοτη ἐντολὴ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ποὺ εἶπε, «τοῦτο (τὸ Μυστήριό τῆς Εὐχαριστίας) ποιεῖτε εἰς τὴν ἐμὴν ἀνάμνησιν», καθὼς καὶ τὴν ἀνεκαθεν λειτουργικὴ πράξη τῆς Ἐκκλησίας, δὲν μποροῦν νὰ ὑποβιβαστοῦν καὶ νὰ θεωρηθοῦν ὡς ἀπλὲς συναθροίσεις ἀνθρώπων!...

...Καὶ στὴ δοκιμασία αὐτῇ, καλοῦμαστε γιὰ ἀκόμη μιὰ φορὰ, ὡς Ὁρθόδοξοι καὶ Ἕλληνες τῆς Κύπρου, νὰ ἐπιβεβαιώσουμε τὸν λόγο τοῦ Κυρίου, **«ἰδοὺ δίδωμι ὑμῖν τὴν ἐξουσίαν τοῦ πατεῖν ἐπάνω ὄφρων καὶ σκορπίων καὶ ἐπὶ πᾶσαν τὴν δύναμιν τοῦ ἐχθροῦ καὶ οὐδὲν ὑμᾶς οὐ μὴ ἀδικήση».** (Λουκ. 10, 19). Γιατί, καὶ κατὰ τὸν ποιητὴ Γ. Σεφέρη, «στὴν Κύπρο (καὶ σὲ κάθε Ὁρθόδοξο τόπο) λείτουργεῖ ἀκόμη τὸ θαῦμα»...

Καλὸ στάδιο, καλὴ Ἀνάσταση, καὶ ὁ ὄσιος Νικηφόρος ὁ Λεπρὸς βοήθεια σὲ ὅλους.

Μετ' εὐχῶν.

†Ο Μητροπολίτης Μόρφου Νεόφυτος.

<https://www.ekklisiaonline.gr/nea/o-mitropolitis-morfou-gia-ekklisiastikes-akolouthies-ke-koronoio/>

³ Η θεία κοινωνία σε πολύ άρρωστα άτομα, που πιθανόν απολεπίζονται και είναι απομονωμένα, δινόταν, μάλιστα επί Τουρκοκρατίας, μέσα σε φρούτα. Αυτό το διορθώνει βάσει των ιερών κανόνων ο άγιος Νικόδημος. Καμμιά τοπική (Ορθόδοξη) Εκκλησία δεν δέχθηκε ότι η θεία μετάληψη μπορεί να βλάψει, ούτε ο Αμερικής Ελπιδοφόρος!

Η Εκκλησία της Τσεχίας για τη Θεία Μετάληψη και την πανδημία του κορωνοϊού.

12-03-2020 Από: orthodoxianewsagency.gr

Τσεχία: «**Η Θεία Ευχαριστία δεν ήταν, δεν είναι και ποτέ δεν θα είναι αιτία ασθένειας και θανάτου αλλά αντιθέτως είναι μια σταθερή πηγή νέας ζωής εν Χριστώ... συγχώρεσης των αμαρτιών και θεραπείας της ψυχής και του σώματος**», τονίζει μεταξύ άλλων, σε ανακοίνωση του ο Αρχιεπίσκοπος Πρέσοβ και πάσης Τσεχίας και Σλοβακίας κ. Ραστισλάβος, σχετικά με την πανδημία του κορωνοϊού.

«Η μέθοδος χορήγησης της Θείας Κοινωνίας προς τους κληρικούς και τους πιστούς από το ίδιο Ιερό Ποτήριο δεν θα αλλάξει κατά τη στιγμή μιας πιθανής πανδημίας και οι ιερείς θα εξηγήσουν στους πιστούς με τον κατάλληλο τρόπο ότι η Θεία Ευχαριστία ποτέ δεν έθεσε και δεν θα θέσει οποιονδήποτε σε κανέναν κίνδυνο. **Οι πιστοί, που φοβούνται να μεταλάβουν από το ίδιο Ιερό Ποτήριο με το ίδιο κουτάλι, θα ζητήσουν συμβουλές από τους πνευματικούς τους πατέρες για το πώς να ενισχύσουν την πίστη τους και πώς να συνεχίσουν να μεγαλώνουν μέσα στο πλήρωμα της Εκκλησίας**», αναφέρεται, σε άλλο σημείο της σχετικής ανακοίνωσης.

<https://www.vimaorthodoxias.gr/nea/i-ekklisia-tis-tsechias-gia-ti-theia-metalipsi-kai-tin-pandimia-tou-koronoiou/>

Ο Μητσοτάκης ζητά να «κλείσουν» οι Εκκλησίες.⁴

11/03/2020

ΚΟΡΩΝΑΪΟΣ ΝΕΑ -Ο Μητσοτάκης ζητά ουσιαστικά να «κλείσουν» οι Εκκλησίες – Διάγγελμα έκανε σήμερα ο Κυριάκος Μητσοτάκης που μεταξύ άλλων τόνισε πως και για την Εκκλησία ισχύει ότι και για τους υπόλοιπους δημόσιους χώρους και συναθροίσεις.

Είπε αναλυτικά: «Ο κόσμος όλος αντιμετωπίζει, πλέον, μια πρωτοφανή κρίση δημόσιας υγείας. Η χώρα μας, μέχρι σήμερα, δεν χτυπήθηκε όσο άλλες. Όμως, ας μην έχουμε αυταπάτες: Τα δυσκολότερα είναι ακόμα μπροστά μας.

Σε αυτήν τη συγκυρία οποιοσδήποτε εφησυχασμός είναι ανεπίτρεπτος. Γι' αυτό και προτιμήσαμε να πάρουμε εγκαίρως αυστηρά προληπτικά μέτρα, ώστε να περιορίσουμε την εξάπλωση του ιού. Και σε αυτόν το δρόμο θα συνεχίσουμε.

Οι περισσότεροι που θα νοσήσουν θα παρουσιάσουν ήπια ή δεν θα έχουν καν συμπτώματα. Ωστόσο κάποιοι συμπολίτες μας, κυρίως μεγάλης ηλικίας, και όσοι πάσχουν από χρόνια νοσήματα, ίσως χρειασθούν νοσηλεία. Αυτούς πρέπει να προστατεύσουμε πρώτα από όλους.

Ο στόχος μας είναι απλός: Τα τυχόν σοβαρά κρούσματα να απλωθούν σε βάθος χρόνου, ώστε οι ασθενείς να είναι σε θέση να λάβουν τη φροντίδα που αξίζουν και δικαιούνται από τα νοσοκομεία μας.

Ήδη κάνουμε ό,τι χρειάζεται για να θωρακιστεί η δημόσια υγεία: Προσθέτουμε κρεβάτια στις Μονάδες Εντατικής Θεραπείας των δημόσιων νοσοκομείων και αξιοποιούμε εγκαταστάσεις ιδιωτικών κλινικών σε όλη τη χώρα.

Καμιά δομή δεν περισσεύει. Και δημόσιος και ιδιωτικός τομέας καλούνται να συνεργαστούν για το κοινό καλό.

Με διαδικασίες-εξπρές προσλαμβάνονται 2.000 νοσηλευτές και γιατροί με διεισδυτικές συμβάσεις. Οι πρώτοι θα είναι στις θέσεις τους στις αρχές της επόμενης εβδομάδας. Και μετά την κρίση, θα παραμείνουν στο δημόσιο σύστημα υγείας.

⁴ Δεν φαίνεται να είναι, εστιασμένα, απαγορευτικός των θείων λειτουργιών ο πρωθυπουργός.

Όπως γνωρίζετε, χθες αποφάσισα να κλείσουν όλες οι εκπαιδευτικές μονάδες για 14 μέρες. Ήταν μια δύσκολη αλλά αναγκαία απόφαση, η οποία πάντως δεν θέτει σε κίνδυνο την σχολική και ακαδημαϊκή χρονιά.

Το Υπουργείο Παιδείας είναι έτοιμο να εφαρμόσει διαδικασίες τηλε-μαθημάτων,⁵ αρχικά στη Γ' Λυκείου, και έχει επεξεργαστεί σενάρια για όλες τις βαθμίδες.

Αυτό σημαίνει, βέβαια, ότι τα παιδιά μας θα βρεθούν με πολύ ελεύθερο χρόνο. Σε αυτά, λοιπόν, απευθύνομαι: Συνεχίστε το διάβασμα, καλές και μικρές παύσεις στο σπίτι και όποτε μπορείτε άθληση σε εξωτερικούς χώρους. Είναι η καλύτερη συμβουλή που μπορώ να σας δώσω. Αποφύγετε χώρους με μεγάλο συνωστισμό, όπου μεταδίδεται ευκολότερα η νόσος. Και προσοχή στους παππούδες και στις γιαγιάδες! Καλύτερα να μείνετε μακριά τους, ειδικά αν έχετε το παραμικρό σύμπτωμα.

Η Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας αναλαμβάνει στο εξής τον συντονισμό Κυβέρνησης, Αυτοδιοίκησης, Ενόπλων Δυνάμεων και Σωμάτων Ασφαλείας. Ενώ το Δημόσιο θα λειτουργεί κανονικά. Θα δοκιμάσει όμως και νέα εργαλεία, όπως το ευέλικτο ωράριο, η τηλεδιάσκεψη και η εργασία εξ αποστάσεως. Έτσι, οι υπάλληλοι θα παραμένουν ενεργοί ακόμη κι αν χρειαστεί να λείψουν για λίγο.

Φροντίζουμε, πάντως, κρίσιμες υποδομές και υπηρεσίες να μην υπολειπθούν ούτε στιγμή.

Η οικονομία θα δεχθεί, προφανώς, ένα πλήγμα το οποίο ήταν αδύνατον να προβλεφθεί. Γι' αυτό και πρέπει να περιοριστούν οι συνέπειές του.

Έχει ήδη ανασταλεί η πληρωμή του ΦΠΑ και των ασφαλιστικών εισφορών για επιχειρήσεις που χτυπήθηκαν καθοριστικά. Και από σήμερα, θεσπίζουμε ειδική άδεια σε εργαζόμενους γονείς του δημόσιου και ιδιωτικού τομέα με παιδιά έως 15 ετών. Το κράτος θα χρηματοδοτήσει ένα μέρος της. Το βάρος της, όμως, οφείλουμε να το μοιραστούμε όλοι, κράτος, επιχειρήσεις και εργαζόμενοι.

Σύντομα θα ανακοινωθούν και άλλα μέτρα στήριξης κλάδων που πλήττονται. Θα σταθούμε διπλά στις επιχειρήσεις και στους επαγγελματίες, παρέχοντας ρευστότητα κι αμβλύνοντας τις επιπτώσεις από τη μείωση του τζίρου.

Ξέρετε, τέλος, ότι μαζί με άλλες Ευρωπαϊκές χώρες έχω ζητήσει αλλαγές στο Σύμφωνο Σταθερότητας και στους δημοσιονομικούς στόχους, προκειμένου να χρηματοδοτηθούν οι έκτακτες δαπάνες. Θεωρώ δεδομένο ότι αυτό θα γίνει και ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση θα κάνει γρήγορα ό,τι χρειάζεται για να στηρίξει τα κράτη-μέλη της.

Αγαπητοί μου συμπολίτες,

Είναι αλήθεια ότι από τη θέση του Πρωθυπουργού κλήθηκα, μέσα σε διάστημα λίγων εβδομάδων, να αντιμετωπίσω μια μεγάλη διπλή κρίση. Όμως, η ζωή είναι γεμάτη απρόοπτα. Που απαιτούν αποφασιστικότητα, ευελιξία, γρήγορες αποφάσεις και τολμηρές κινήσεις.

Την ασύμμετρη απειλή του μεταναστευτικού την αντιμετωπίζουμε με επιτυχία. Γιατί η κοινωνία ενώθηκε κάτω από την αυτονόητη επιλογή της κυβέρνησης να προστατεύσει τα σύνορα μας. Και οι άνθρωποι που επιφορτίστηκαν με αυτή την αποστολή αποδείχθηκαν πανάξιοι.

Έτσι θα αποκρούσουμε και την υγειονομική απειλή του κορονοϊού. Άλλωστε, όσο γρήγορα ταξιδεύει ο ιός, τόσο γρήγορα θα ταξιδέψει και η συνεργασία της διεθνούς επιστημονικής κοινότητας, που θα φέρει το εμβόλιο και τη θεραπεία της νόσου. Ωστόσο, εκείνη η στιγμή θα

⁵ Αεροβατεί ο πρωθυπουργός, λησμονώντας την υποτέλειά του στην χωρίς μέλλον ΕΕ της διαφθοράς! Όταν **η παιδεία είναι καμένη**, κατευθυνόμενη από Νεοταξίτικες ξένες λέσχες (Μπίλντερμπεργκ κλπ), τι διαφημίζει το νεροπίστολο των τηλεμαθημάτων; **Διαβάστε πχ: ΠΕΘ: Ανοιχτή επιστολή προς τον Πρωθυπουργό για τα θρησκευτικά.** <https://www.vimaorthodoxias.gr/nea/peth-anoichti-epistoli-pros-ton-prothypourgo-gia-ta-thriskoftika/>

πρέπει να μας βρει τους περισσότερους υγιείς!

Η κυβέρνηση θα κάνει ό,τι και όπως χρειάζεται, όπου χρειάζεται -και, συχνά, νωρίτερα από όσο χρειάζεται. Πιστέψτε με, όμως: Κανένα μαζικό μέτρο δεν μπορεί να υποκαταστήσει την ατομική ευθύνη. Και στις ανοιχτές δημοκρατικές κοινωνίες μας, καμία κεντρική απόφαση δεν αποδίδει αν δεν την συμμεριστούν πρώτα όλοι οι πολίτες.

Ας ξαναθυμηθούμε μερικές απλές, αλλά πολύτιμες συμβουλές, που πρέπει να καθιερωθούν στη ζωή μας, ακριβώς για να την προστατέψουν.

Όλοι, να κάνουμε από σήμερα καθημερινό αυτοματισμό την προσωπική μας υγιεινή: Πλένουμε συχνά και σχολαστικά τα χέρια μας. Αποφεύγουμε να ακουμπάμε το πρόσωπό μας. Μένουμε σπίτι όταν έχουμε συμπτώματα ίωσης.

Δεν πηγαίνουμε, επίσης, σε συγκεντρώσεις σε κλειστούς χώρους. Και, δεν ανταποκρινόμαστε στις χειραψίες και πολλές επαφές. Δεν θα φανούμε αγενείς, αλλά υπεύθυνοι.

Πάνω από όλα, όμως, προφυλάσσουμε τους μεγαλύτερους ανθρώπους και τους σοβαρά ασθενείς, που απειλούνται πιο πολύ. Δεν τους επισκεπτόμαστε συχνά. Και οι ίδιοι, ας περιορίσουν τις δραστηριότητες τους. Θα είναι για το καλό το δικό τους και των γύρω τους.

Τα παραπάνω δεν αποτελούν αμφισβήτηση ατομικών δικαιωμάτων. Αλλά κοινωνικό καθήκον και μήνυμα συνειδητού αυτοπεριορισμού που αφορά κυρίως τους ηλικιωμένους και τις ευπαθείς ομάδες, αλλά και τους υπόλοιπους πολίτες όταν έχουν συμπτώματα.

Δεν θέλουμε να βλάψουμε τον εαυτό μας και αυτούς που αγαπάμε.

Συμπολίτες μου,

Κλείνω με μια αναφορά σε ένα θέμα που απασχολεί πολύ τον δημόσιο διάλογο. Προσωπικά, τις τελευταίες μέρες ένιωσα έντονη την ανάγκη να επικαλεστώ την πίστη μου για να αντλήσω δύναμη και να σταθώ στο ύψος των περιστάσεων. Είμαι σίγουρος ότι και πολλοί από εσάς αισθανθήκατε το ίδιο.

Ως Πρωθυπουργός, όμως, οφείλω να ακούσω τους ειδικούς επιστήμονες. **Ό,τι ισχύει για τις δημόσιες συναθροίσεις, ισχύει και για τις εκκλησίες μας.**

Σήμερα, δεν δοκιμάζονται τα «πιστεύω» μας, αλλά η πίστη μας στην υγεία του ανθρώπου. Η αγάπη προς τον «πλησίον» στην οποία ομνύει και η ίδια η Ορθοδοξία.

Γι' αυτό και τα θρησκευτικά καθήκοντα πρέπει κι αυτά να προσαρμοστούν στην πραγματικότητα. **Και να επιτελούνται, όσο είναι εφικτό, απ' το σπίτι, ώστε να περιορίζονται οι μεγάλες συναθροίσεις.** Η Εκκλησία των πιστών, άλλωστε, είναι μεγάλη.

Προσβλέπω στη στήριξη της ηγεσίας της Εκκλησίας στον κοινό σκοπό. Αλλά ο θεσμικός μου ρόλος μού επιβάλλει να τοποθετηθώ με σαφήνεια στο θέμα.

Ξέρω ότι η πίστη αρχίζει, συχνά, εκεί που τελειώνει η επιστήμη. Όμως η πίστη που χρειαζόμαστε τώρα είναι ότι θα καταφέρουμε να ξεπεράσουμε την κρίση. Αρκεί όλοι να ακολουθήσουμε συντεταγμένα τις οδηγίες των γιατρών και των ειδικών.

Και αναλογιζόμενοι πάντα ότι δεν είμαστε υπεύθυνοι μόνο για τον εαυτό μας, αλλά για όλες τις Ελληνίδες και για όλους τους Έλληνες δίπλα μας".

<https://www.vimaorthodoxias.gr/nea/o-mitsotakis-zita-na-kleisoun-oi-ekklisies/>

Εκτυπώσιμο: <https://www.imdleio.gr/diaf/2020/ekl-covid.pdf>